

**KATALOG WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE OCENY SZKOLNE
Z PRZEDMIOTU HISTORIA**

DO PROGRAMU NAUCZANIA „PODRÓŻE W CZASIE”- GWO

III KLASA GIMNAZJUM

TEMAT LEKCJI	Poziom konieczny – ocena dopuszczająca	Poziom podstawowy – ocena dostateczna	Poziom rozszerzający – ocena dobra	Poziom dopełniający – ocena bardzo dobra	Poziom wykraczający – ocena celująca
1. Wiek rozumu	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: Kartezjusza, <i>Jeana Jacques’a Rousseau, Monteskiusza, Woltera,</i> - najważniejsze postulaty filozofów oświecenia. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: nowożytna nauka, <i>oświecenie, filozofowie, prawa człowieka, umowa społeczna, trójpodział władzy.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejscowić oświecenie w czasie i przestrzeni, - <i>wymienić idee</i> 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: Immanuela Kanta, Denisa Diderota. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić wynalazki XVIII w., - wyjaśnić, na czym polegał porządek panujący w Europie w XVII i XVIII w., - <i>scharakteryzować zasadę trójpodziału władzy Monteskiusza i zasadę umowy społecznej Rousseau,</i> - wymienić te idee oświecenia, które przetrwały do czasów współczesnych. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: braci Montgolfier. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: racjonalizm, deizm, klasycyzm, <i>Wielka encyklopedia francuska,</i> encyklopedyści, cenzura. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić stan wiedzy XVIII-wiecznych Europejczyków o świecie, - określić stosunek filozofów oświecenia do religii i Kościoła. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolę, jaką przypisywano <i>Wielkiej encyklopedii francuskiej,</i> - proces przemian cywilizacyjnych, które zaszły w epoce oświecenia. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić poglądy Woltera, - dostrzec rodzącą się ideę praw człowieka. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównać średniowieczny, renesansowy i oświeceniowy pogląd na świat i człowieka jako element postępu cywilizacyjnego.

	<i>oświecenia i rozpoznać je w nauce, literaturze, architekturze i sztuce.</i>				
2. Nowe potęgi w Europie	<p>Uczeń zna: - daty: 1700–1721, 1701, 1709, - postacie: <i>Piotra I Wielkiego, Katarzyny II Wielkiej, Fryderyka II Wielkiego, Marii Teresy, Józefa II,</i> - <i>zasadnicze cele, do których realizacji dążyli władcy Rosji, Prus i Austrii.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>absolutyzm oświecony.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie europejskie oświecone monarchie absolutne i kierunki ich ekspansji.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: trzecia wojna północna, militarizm, - wpływ idei oświecenia na przemiany ustrojowe w XVIII w.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>porównać reformy oświeceniowe wprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii.</i></p>	<p>Uczeń zna: - postać: Fryderyka Wilhelma, - lata panowania Piotra I Wielkiego, Katarzyny II Wielkiej, Fryderyka II Wielkiego, Marii Teresy i Józefa II.</p> <p>Uczeń rozumie: - proces przemian cywilizacyjnych, które zaszły w Rosji, Prusach i Austrii.</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić proces powstawania państwa pruskiego, - scharakteryzować funkcjonowanie absolutyzmu oświeconego na przykładzie Rosji, Prus i Austrii, - omówić przebieg ekspansji terytorialnej Rosji i Prus.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: wielki elektor.</p> <p>Uczeń potrafi: - dostrzec rosnącą potęgę sąsiadów Rzeczypospolitej i wynikające stąd zagrożenia.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić działalność absolutnych władców Rosji, Prus i Austrii.</p>
3. „My, naród Stanów Zjednoczonych” ...	<p>Uczeń zna: - daty: 4 VII 1776, 1787, - postać: <i>Jerzego Waszyngtona,</i> - <i>główne instytucje ustrojowe Stanów Zjednoczonych.</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1775, 1783, - postacie: <i>Tadeusza Kościuszki, Kazimierza Pułaskiego,</i> - najważniejsze treści zawarte w <i>Deklaracji</i></p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1765, 1773, 1777, 1779, 1781, 1791.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: „bostońska herbatka”.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi: - dostrzec w <i>Deklaracji niepodległości</i> i <i>Karcie Praw</i> realizację oświeceniowej idei praw człowieka.</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić wkład Polaków w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych.</i></p>

	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: kolonia, Indianie, <i>konstytucja</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie zasięg kolonii angielskich w Ameryce Północnej w II połowie XVIII w., - <i>przedstawić przyczyny konfliktu między kolonistami a Wielką Brytanią.</i></p>	<p><i>niepodległości i Karcie Praw.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: opłata stempłowa, system prezydencki.</p> <p>Uczeń potrafi: - opisać warunki życia i zajęcia kolonistów europejskich w Ameryce Północnej, - <i>wyjaśnić, w jaki sposób konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy.</i></p>	<p>- wymienić najważniejsze różnice między koloniami na Północy i na Południu, - scharakteryzować relacje między koloniami amerykańskimi a Wielką Brytanią, - omówić przebieg i <i>następstwa amerykańskiej wojny o niepodległość</i>, - <i>przedstawić wkład Polaków</i></p>		
4. „Ludzie rodzą się i pozostają wolni i równi”...	<p>Uczeń zna: - daty: 1789–1799, 14 VII 1789, VIII 1789, IX 1791, - postać: Ludwika XVI, - treść najważniejszych dokumentów wydanych w czasie rewolucji francuskiej (w latach 1789–1791).</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: stan trzeci, <i>burżuazja, rewolucja francuska, Bastylia.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić główne przyczyny rewolucji,</i> - <i>wskazać przyczyny niezadowolenia stanu</i></p>	<p>Uczeń zna: - datę: 4/5 VIII 1789, - strukturę społeczeństwa francuskiego przed rewolucją.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: stary ład, Stany Generalne, Zgromadzenie Narodowe, monarchia konstytucyjna, - <i>do czego dążyła burżuazja francuska biorąca udział w rewolucji.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności zwołania Stanów Generalnych i utworzenia Zgromadzenia Narodowego.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: V 1789, 17 VI 1789.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: wielka trwoga, - <i>wpływ idei oświecenia na wybuch rewolucji francuskiej oraz na treść Deklaracji praw człowieka i obywatela i konstytucji z 1791 r.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>opisać główne zasady ideowe rewolucji francuskiej zawarte w Deklaracji praw człowieka i obywatela,</i> - omówić ustrój Francji na podstawie konstytucji</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1790, - postać Emmanuela Sieyèsa.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić działalność Zgromadzenia Narodowego (w latach 1789–1791), - scharakteryzować relacje między Kościołem a państwem w czasie rewolucji francuskiej (w latach 1789–1791).</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić znaczenie <i>Deklaracji praw człowieka i obywatela</i> dla realizacji oświeceniowej idei praw człowieka.</p>

	<i>trzeciego z panującej we Francji sytuacji.</i>		uchwalonej w 1791 r.		
<p>5. „Rewolucja pożera własne dzieci”</p> <p>Część I. Francja republiką</p> <p>Część II. Wielki terror</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 21 IX 1792, 1793–1794, - postać <i>Maksymiliana Robespierre’a</i>. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>jakobini, wielki terror</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać charakterystyczne cechy dyktatury <i>jakobińskiej</i>. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: IX 1792, I 1793, - pojęcia: <i>sankiuloci, Konwent, Komitet Ocalenia Publicznego, dekret o podejrzanych, trybunał rewolucyjny</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić postulaty <i>sankiulotów</i> i wyjaśnić, w jaki sposób dążyli oni do ich realizacji, - opisać reakcję <i>władców europejskich</i> na wydarzenia w <i>rewolucyjnej Francji</i>, - przedstawić <i>okoliczności</i>, w których doszło do <i>przekształcenia się Francji</i> w republikę, - przedstawić skutki <i>wielkiego terroru</i>. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>prawica, lewica, centrum, Marsylianka</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić przebieg wojny Francji z Austrią i Prusami, - opisać działania <i>podejmowane przez Konwent</i> w celu ratowania republiki francuskiej, - scharakteryzować relacje między Kościołem a <i>władzami rewolucyjnej Francji</i> (w okresie <i>wielkiego terroru</i>). 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postać: <i>Georges’a Dantona</i>. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: <i>kontrrewolucja</i>, - proces <i>przemian świadomości Francuzów</i> w dobie <i>rewolucji</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić i <i>ocenić skutki rewolucji francuskiej</i>. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - różnorodność <i>postaw społecznych</i> w warunkach zagrożenia na przykładzie <i>rewolucyjnej Francji</i>.
<p>6. Od dyktatoratu do cesarstwa</p> <p>Część I. Od dyktatoratu do konsultatu</p> <p>Część II. Cesarz Francuzów</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1799–1804, XII 1804, - postać: <i>Napoleona Bonaparte</i>. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>dyktatoriat, zamach stanu, konsulat</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić <i>sytuację panującą we Francji</i> w 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1795–1799, 1803–1815, - najważniejsze <i>przepisy</i> zawarte w <i>Kodeksie Napoleona</i>. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>konkordat, Kodeks Napoleona, prawo cywilne, blokada kontynentalna</i>. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1801, 1804, 1805, 1806. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: <i>liceum</i>, - proces <i>przemian ustrojowych we Francji</i> w latach 1799–1804, - powody, dla których państwa europejskie <i>podjęły walkę z</i> 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyczyny <i>przywiązania Francuzów do Napoleona</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać <i>zmiany w Europie w okresie napoleońskim w zakresie stosunków społeczno-gospodarczych i politycznych</i>, - dostrzec <i>wpływ jednostki na dzieje</i>. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzec <i>znaczenie Kodeksu Napoleona</i> jako podstawy <i>nowoczesnego prawa cywilnego</i>, - ocenić <i>dokonania Napoleona w polityce wewnętrznej i jako dowódcy wojskowego</i>.

	okresie rządów dyrektoriatu, - wyjaśnić okoliczności, w których Napoleon został pierwszym konsulem, - wymienić główne cele, do których realizacji dążył Napoleon.	Uczeń potrafi: - <i>omówić dokonania Napoleona w okresie konsulatu,</i> - wskazać na mapie państwa, z którymi walczył Napoleon, oraz miejsca najważniejszych bitew stoczonych w latach 1805–1806.	Napoleonem. Uczeń potrafi: - omówić przebieg wojen napoleońskich w latach 1803–1806, - wyjaśnić przyczyny sukcesów politycznych i militarnych Francji w okresie wojen napoleońskich.		
7. Upadek Napoleona Część I. Napoleońska Europa Część II. Upadek Napoleona	Uczeń zna: - daty: 1807, 1812, 1813, 1814, 1815, - postanowienia pokoju w Tylży. Uczeń rozumie: - pojęcie: Wielka Armia. Uczeń potrafi: - wskazać na mapie terytorium cesarstwa francuskiego i kraje, które znajdowały się w strefie jego wpływów, - wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny Francji z Rosją.	Uczeń rozumie: - pojęcia: bitwa narodów, cesarstwo 100-dniowe, kongres. Uczeń potrafi: - wskazać na mapie szlak wyprawy Wielkiej Armii i miejsca najważniejszych bitew stoczonych w latach 1807–1815, - opisać przebieg stu dni Napoleona.	Uczeń rozumie: - pojęcie: nacjonalizm, - powody wzrostu nastrojów nacjonalistycznych w krajach europejskich. Uczeń potrafi: - dostrzec słabe strony imperium stworzonego przez Napoleona, - omówić przebieg działań wojennych w latach 1812–1815 i ich skutki.	Uczeń zna: - datę: 1821, - postać: Ludwika XVIII. Uczeń rozumie: - złożoność przyczyn upadku Napoleona. Uczeń potrafi: - <i>opisać zmiany w Europie w okresie napoleońskim w zakresie stosunków społeczno-gospodarczych i politycznych.</i>	Uczeń potrafi: - ocenić dokonania Napoleona jako dowódcy wojskowego, - dokonać całościowej oceny epoki napoleońskiej.
Czasy rozumu i rewolucji (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - <i>najważniejsze postacie i wydarzenia z historii Europy i Ameryki Północnej w XVIII i na początku XIX w.</i> Uczeń potrafi: - <i>przedstawić poglądy najważniejszych</i>	Uczeń potrafi: - <i>wskazać na mapie najważniejsze zmiany terytorialne w XVIII i na początku XIX w.,</i> - <i>scharakteryzować przemiany ustrojowe, jakie dokonały się pod wpływem idei oświecenia.</i>	Uczeń rozumie: - <i>związek między ideami oświeceniowymi a głównymi wydarzeniami politycznymi i przemianami społecznymi, jakie zaszły na przełomie XVIII i XIX w.</i> Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić, jak zmieniał się układ sił w Europie w XVIII i na początku XIX w.,</i> - <i>wyjaśnić przyczyny utraty pozycji i znaczenia Kościoła,</i> - <i>omówić zmiany w</i>	Uczeń potrafi: - <i>uzasadnić twierdzenie, że przemiany XVIII i początku XIX w. wciąż wywierają wpływ na współczesność.</i>

	<i>filozofów oświecenia.</i>		- dostrzec wzrastającą rolę burżuazji jako siły politycznej, - określić, jak na przełomie XVIII i XIX w. zmieniło się położenie chłopów.	organizacji wojska i sposobie prowadzenia wojen na przełomie XVIII i XIX w., - wskazać pozytywne i negatywne strony wydarzeń, które nastąpiły na przełomie XVIII i XIX w.	
Upadek starego ładu (sprawdzian wiadomości)					
8. Ostatni król Polski	<p>Uczeń zna: - daty: 1764, 1768–1772, 1772, - postać: <i>Stanisława Augusta Poniatowskiego</i>.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: konfederacja barska.</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić przyczyny I rozbioru Polski oraz podać jego skutki, - sytuować w czasie I rozbiór Rzeczypospolitej i wskazać na mapie zmiany terytorialne po tym rozbiorze, - wyjaśnić przyczyny zawiązania konfederacji barskiej.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1768, - zasady ustrojowe państwa polskiego zawarte w prawach kardynalnych.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: „Familia”, Szkoła Rycerska, „Monitor”, prawa kardynalne.</p> <p>Uczeń potrafi: - rozróżnić wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej, - określić wpływ państw ościennych na wydarzenia w Polsce w latach 1764–1772.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1765.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: protektorat.</p> <p>Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności elekcji Stanisława Poniatowskiego na króla Polski, - opisać działalność reformatorską króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, - opisać przebieg konfederacji barskiej, - łączyć w związki przyczynowo-skutkowe wydarzenia związane z konfederacją barską i I rozbiorem Polski.</p>	<p>Uczeń zna: - dane liczbowe dotyczące terytoriów i ludności utraconych przez Polskę w wyniku I rozbioru.</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności, w których doszło do zawiązania konfederacji przez innowierców i katolików, - wyjaśnić zmiany w międzynarodowym położeniu Rzeczypospolitej w XVIII w.</p>	<p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, na czym polegają różnice zdań w ocenie konfederacji barskiej.</p>

<p>9. Wiwat 3 maja!</p> <p>Część I. Po rozbiorze</p> <p>Część II. Sejm Wielki</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1764–1795, 1773, 1788–1792, 3 V 1791, - postacie: <i>Hugona Kollątaja, Stanisława Staszica</i>, - stronnictwa polityczne Sejmu Wielkiego, - postanowienia <i>Konstytucji 3 maja</i>. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Komisja Edukacji Narodowej, czasy stanisławowskie, Sejm Wielki (Czteroletni)</i>. Uczeń potrafi: - przedstawić <i>okoliczności powstania, zadania i osiągnięcia Komisji Edukacji Narodowej</i>, - <i>sytuować w czasie obrady Sejmu Wielkiego oraz uchwalenie Konstytucji 3 maja</i>.</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>Tadeusza Rejtana, Juliana Ursyna Niemcewicza, Ignacego Krasińskiego</i>, - najważniejsze postanowienia sejmu rozbiorowego i <i>reformy Sejmu Wielkiego</i>. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Rada Nieustająca, styl klasycystyczny, Ustawa rządowa</i>. Uczeń potrafi: - omówić dokonania wybitnych twórców polskiego oświecenia, - przedstawić okoliczności zwołania Sejmu Wielkiego i uchwalenia Konstytucji 3 maja.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1789, 1790, 1773–1775, - postacie: <i>Marcella Bacciarellego, Bernarda Bellotta (Canaletta)</i>, Stanisława Małachowskiego. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Kuźnica Kołłątajowska, czarna procesja</i>, - <i>na czym polegał oświeceniowy charakter Konstytucji 3 maja</i>. Uczeń potrafi: - omówić przebieg obrad sejmu rozbiorowego, - <i>rozpoznać charakterystyczne cechy polskiego oświecenia i scharakteryzować przykłady sztuki okresu klasycyzmu z uwzględnieniem własnego regionu</i>.</p>	<p>Uczeń rozumie: - wpływ idei oświecenia na przemiany świadomości Polaków w II połowie XVIII w., - znaczenie Konstytucji 3 maja jako próby ratowania państwa polskiego. Uczeń potrafi: - ocenić różne postawy posłów szlacheckich uczestniczących w obradach sejmu rozbiorowego.</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić reformy Sejmu Wielkiego i Konstytucję 3 maja.</p>
<p>10. Koniec Polski?</p> <p>Część I. Targowica</p> <p>Część II. Insurekcja</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1792, 1793, 24 III 1794, 1794, 1795, - postać: <i>Tadeusza Kościuszki</i>. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>konfederacja targowicka, wojna w</i></p>	<p>Uczeń zna: - postać: <i>Józefa Poniatowskiego</i>. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Naczelnik powstania, kosynierzy, Uniwersał połaniecki</i>, - symboliczne znaczenie</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: <i>Ksawerego Branickiego, Szczęsnego Potockiego, Seweryna Rzewuskiego, Jana Kilińskiego</i>. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>order Virtuti</i></p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1798, - dane liczbowe dotyczące terytoriów i ludności utraconych przez Polskę w wyniku II i III rozbioru. Uczeń potrafi: - omówić stosunek</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić następstwa zawiązania konfederacji targowickiej</i>, - dostrzec znaczenie insurekcji kościuszkowskiej jako pierwszego powstania</p>

<p>kościuszkowska</p>	<p>obronie Konstytucji 3 maja, <i>insurekcja kościuszkowska</i>. Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności zawiazania konfederacji targowickiej, - sytuować w czasie II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazać na mapie zmiany terytorialne po tych rozbiorach, - przedstawić cele i następstwa powstania kościuszkowskiego.</p>	<p>pojęcia: targowica. Uczeń potrafi: - omówić przebieg wojny w obronie Konstytucji 3 maja i przebieg powstania kościuszkowskiego, - wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew stoczonych w czasie wojny w obronie Konstytucji 3 maja i podczas powstania kościuszkowskiego.</p>	<p>Militari, - znaczenie wydania Uniwersału połanieckiego. Uczeń potrafi: - ocenić postawę króla Stanisława Augusta podczas wydarzeń 1792 r., - omówić stosunek chłopów i mieszczan do powstania.</p>	<p>społeczeństwa polskiego oraz państw ościennych do reform Sejmu Wielkiego i Konstytucji 3 maja.</p>	<p>narodowego.</p>
<p>11. „Jeszcze Polska nie umarła”...</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1797, - postacie: <i>Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego</i>, - przyczyny upadku państwa polskiego, - okoliczności powstania i słowa pieśni legionowej <i>Jeszcze Polska nie umarła...</i> Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>Legiony Polskie</i>. Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności utworzenia Legionów Polskich.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>Galicja</i>, - ponadczasową wartość pieśni <i>Jeszcze Polska nie umarła...</i> Uczeń potrafi: - rozróżnić wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku <i>Rzeczypospolitej</i>, - omówić organizację Legionów Polskich, - omówić plany <i>Napoleona co do Polaków</i>, - wyjaśnić, <i>dlaczego Polacy wiazali z osobą Napoleona nadzieje na odzyskanie niepodległości</i>.</p>	<p>Uczeń rozumie: - istotę sporu historyków na temat przyczyn upadku państwa polskiego. Uczeń potrafi: - omówić zmiany, jakie zaszły w życiu poszczególnych warstw społeczeństwa polskiego po rozbiorach.</p>	<p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować i ocenić różne postawy Polaków w stosunku do zaborców, - ocenić politykę <i>Napoleona wobec sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona</i>.</p>	<p>Uczeń potrafi: - opisać i ocenić działalność Legionów na terenie <i>Włoch i Santo Domingo</i>.</p>

12. Księstwo Warszawskie	Uczeń zna: - daty: 1807, 1809, 1813. Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego i jego upadku, - wskazać na mapie obszar Księstwa w 1807 i po 1809 r.	Uczeń rozumie: - przyczyny niezadowolenia Polaków po utworzeniu Księstwa Warszawskiego, - w czym przejawiała się zależność Księstwa Warszawskiego od Francji. Uczeń potrafi: - opisać cechy ustrojowe Księstwa Warszawskiego.	Uczeń zna: - daty: 1808, 1812. Uczeń rozumie: - pojęcia: szwoleżerowie, wolne miasto. Uczeń potrafi: - przedstawić postawy i działalność Polaków podczas wojen napoleońskich, - omówić przebieg wojny z Austrią w 1809 r.	Uczeń potrafi: - wskazać mocne i słabe strony Księstwa Warszawskiego, - ocenić politykę Napoleona wobec sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona.	
Upadek pierwszej Rzeczypospolitej (lekcja powtórzeniowa)	Uczeń zna: - najważniejsze postacie i wydarzenia z historii Polski w II połowie XVIII i na początku XIX w.	Uczeń rozumie: - powody pozytywnego nastawienia Polaków do Napoleona i Francji. Uczeń potrafi: - omówić próby reform państwa podejmowane w II połowie XVIII w., - przedstawić dorobek polskiego oświecenia.	Uczeń potrafi: - omówić zmiany w polskiej wojskowości na przełomie XVIII i XIX w., - dostrzec mocne i słabe strony czasów stanisławowskich, - przedstawić relacje między Polakami a sąsiadami oraz wyjaśnić, co było ich wynikiem.	Uczeń rozumie: - na czym polegają różnice w dokonywanej przez historyków ocenie wydarzeń, które doprowadziły do upadku państwa polskiego. Uczeń potrafi: - scharakteryzować różne postawy Polaków w obliczu kryzysu państwa polskiego i prób jego ratowania.	Uczeń potrafi: - ocenić próby reform państwa podejmowane w II połowie XVIII w., - ocenić różne postawy Polaków w obliczu kryzysu państwa polskiego i prób jego ratowania.
Uratować Rzeczpospolitą (sprawdzian wiadomości)					

<p>13. Europa Świętego Przymierza</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1814–1815, 1815. Uczeń rozumie: - pojęcia: kongres wiedeński, legitymizm, równowaga sił, Święte Przymierze. Uczeń potrafi: - przedstawić zasady i postanowienia kongresu wiedeńskiego, - wskazać na mapie zmiany terytorialne po kongresie wiedeńskim, - wyjaśnić, w jakim celu powołano Święte Przymierze.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1848–1849, - postać: Aleksandra I. Uczeń rozumie: - pojęcia: naród, świadomość narodowa, ruchy narodowe, Wiosna Ludów, - cele polityczne uczestników kongresu wiedeńskiego. Uczeń potrafi: - wyjaśnić główne założenia idei narodowych w Europie w I połowie XIX w., - omówić przyczyny, przebieg i skutki Wiosny Ludów.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: VII 1830, II 1848, - postacie: Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III, Karola X, Ludwika Filipa I, Napoleona III. Uczeń rozumie: - pojęcia: konserwatyzm, rewolucja lipcowa, rewolucja belgijska, rewolucja lutowa. Uczeń potrafi: - scharakteryzować ideologię konserwatyzmu, - opisać wpływ rewolucji francuskiej na kształtowanie się świadomości narodowej w Europie w I połowie XIX w., - wskazać na mapie tereny ogarnięte ruchami narodowymi w I połowie XIX w.</p>	<p>Uczeń rozumie: - wpływ kongresu wiedeńskiego i Świętego Przymierza na sytuację narodów i państw Europy w I połowie XIX w. Uczeń potrafi: - omówić sytuację polityczną w Europie w latach 1815–1848.</p>	<p>Uczeń potrafi: - wskazać pozytywne i negatywne strony wystąpień narodowych i rewolucji w I połowie XIX w., - przedstawić bilans Wiosny Ludów.</p>
<p>14. Rewolucja przemysłowa</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Jamesa Watta, George’a Stephensona, - ramy chronologiczne rewolucji agrarnej i przemysłowej w Anglii i w innych krajach. Uczeń rozumie: - pojęcia: rewolucja agrarna, maszyna</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1782, 1825. Uczeń rozumie: - przyczyny rewolucji przemysłowej. Uczeń potrafi: - omówić przemiany w rolnictwie w XVIII i na początku XIX w., - wyjaśnić, dlaczego Anglię określano terminem</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: płodozmian, klasa społeczna, związki zawodowe, liberalizm, - różnice między stanem a klasą społeczną. Uczeń potrafi: - wytłumaczyć, dlaczego rewolucja przemysłowa rozpoczęła się w Anglii, - scharakteryzować</p>	<p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania najważniejszych wynalazków i odkryć XVIII i XIX w., - dostrzec powiązania między rewolucją przemysłową, przemianami społecznymi</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić skutki rewolucji przemysłowej.</p>

	<p>parowa, rewolucja przemysłowa.</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić cechy charakterystyczne rewolucji przemysłowej, - zidentyfikować najważniejsze wynalazki i odkrycia XVIII i XIX w. 	<p>„warsztat świata”,</p> <ul style="list-style-type: none"> - podać przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego. 	<p>przemiany społeczne, które nastąpiły pod wpływem rewolucji przemysłowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić główne założenia idei liberalizmu. 	<p>a wykształceniem się nowej ideologii – liberalizmu.</p>	
<p>15. W Europie XIX stulecia</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać zmiany w poziomie życia różnych grup społecznych w XIX w., - podać przykłady walki z biedą i wyjaśnić, czy były one skuteczne. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: klasa średnia, styl wiktoriański, biedermeier. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić relacje między przedstawicielami klasy średniej a robotnikami, - przedstawić stosunek społeczeństwa w I połowie XIX w. do spraw związanych z higieną. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 1837–1901, - postać: królowej Wiktorii. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: antyseptyka. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować postawy różnych klas społecznych w I połowie XIX w. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na czym polegała sprzeczność interesów między robotnikami a zamożną klasą średnią. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić przyczyny różnic społecznych. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenić postępowanie zamożnych przedstawicieli klasy średniej.
<p>16. Romantyczna Europa</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: Ludwiga van Beethovena, Adama Mickiewicza, Fryderyka Chopina. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: romantyzm. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejscowić romantyzm w czasie i przestrzeni, - wymienić główne cechy malarstwa i 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - główne cechy romantycznego artysty. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: wybitna jednostka, wieszcz. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić genezę romantyzmu, - scharakteryzować założenia romantyzmu, - określić rolę wybitnej jednostki w społeczeństwie 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: Johanna Wolfganga Goethe, Eugène’a Delacroix. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: styl neogotycki. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, co odróżniało Ludwiga van Beethovena od wcześniejszych kompozytorów. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: okultyzm. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, jaką rolę w XIX w. odgrywała literatura. 	

	architektury epoki romantyzmu.	epoki romantyzmu.			
17. Zjednoczenie Włoch i Niemiec Część I. Zjednoczenie Włoch Część II. Zjednoczenie Niemiec	Uczeń zna: - daty: 1861, 1871, - postacie: <i>Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldiego, Ottona von Bismarcka.</i> Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>zjednoczenie oddolne, zjednoczenie odgórne.</i> Uczeń potrafi: - wskazać na mapie obszar Królestwa Włoch i Cesarstwa Niemieckiego.	Uczeń zna: - daty: 1859–1870, 1866, 1870, - postacie: Wiktora Emanuela II, Wilhelma I. Uczeń rozumie: - pojęcie: wyprawa tysiąca. Uczeń potrafi: - omówić cele i etapy zjednoczenia Włoch i Niemiec, - lokalizować na mapie najważniejsze miejsca i obszary związane z kolejnymi etapami zjednoczenia Włoch i Niemiec.	Uczeń rozumie: - pojęcie: „czerwone koszule”. Uczeń potrafi: - przedstawić sytuację polityczną Włoch i Niemiec po kongresie wiedeńskim, - <i>dostrzec podobieństwa i różnice w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec.</i>	Uczeń rozumie: - rolę Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldiego w procesie zjednoczenia Włoch i Ottona von Bismarcka w procesie zjednoczenia Niemiec.	
18. Jaka będzie Ameryka?	Uczeń zna: - datę: 1861–1865, - postać: <i>Abrahama Lincolna.</i> Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>Unia, secesja, Konfederacja, wojna secesyjna.</i> Uczeń potrafi: - wymienić <i>najważniejsze różnice między Północą a Południem Stanów Zjednoczonych,</i> - <i>opisać przyczyny i skutki wojny secesyjnej</i>	Uczeń zna: - postać: Roberta Lee. Uczeń rozumie: - pojęcia: abolicjonizm, wojna totalna, - związek między wydaniem <i>Proklamacji zniesienia niewolnictwa</i> a przebiegiem działań wojennych. Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności, w których doszło do secesji 11 stanów Południa.	Uczeń zna: - daty: 1860, 1861, 1863, 1865. Uczeń rozumie: - pojęcia: Ameryka Łacińska, jankesi. Uczeń potrafi: - omówić przebieg wojny secesyjnej, - wskazać na mapie najważniejsze miejsca związane z przebiegiem wojny secesyjnej.	Uczeń zna: - postać: Winfielda Scotta. Uczeń rozumie: - pojęcia: Ku-Klux-Klan, segregacja rasowa. Uczeń potrafi: - omówić cele i działalność Ku-Klux-Klanu, - przedstawić sytuację czarnej ludności Stanów Zjednoczonych po zakończeniu wojny secesyjnej.	

	<i>w Stanach Zjednoczonych.</i>				
19. „Brzemie białego człowieka”?	<p>Uczeń zna: - ramy chronologiczne kolonializmu i imperializmu.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>kolonia, kolonializm, imperium, imperializm, rasizm.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić przyczyny i sytuować w przestrzeni kierunki oraz zasięg ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX w.,</i> - wymienić czynniki, które umożliwiły państwom europejskim podporządkowanie sobie większości świata.</p>	<p>Uczeń zna: - metody, jakich używały państwa w celu podporządkowania sobie kolonizowanych terenów.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: metropolia, polityka „pośredniego panowania”.</p> <p>Uczeń potrafi: - omówić pozytywne i negatywne skutki polityki kolonialnej z perspektywy europejskiej oraz kolonizowanych społeczności i państw.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1880–1914.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: faktoria, Angielska Kompania Wschodnioindyjska, powstanie Mahdiego, wojna opiumowa, gubernator.</p> <p>Uczeń potrafi: - opisać różne formy oporu wobec kolonizatorów i wyjaśnić przyczyny niepowodzeń tych działań, - przedstawić politykę imperialną Wielkiej Brytanii.</p>	<p>Uczeń rozumie: - wpływ przemian gospodarczych i społecznych na rozwój imperializmu.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić pozytywne i negatywne skutki polityki kolonialnej z perspektywy europejskiej oraz kolonizowanych społeczności i państw.</i></p>	
20. „Widmo komunizmu”	<p>Uczeń zna: - datę: 1848, - postacie: <i>Karola Marksa, Fryderyka Engelsa.</i></p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>socjalizm, komunizm, marksizm, walka klas, proletariats, rewolucja socjalistyczna.</i></p> <p>Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić główne założenia idei</i></p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: nadprodukcja, kryzys gospodarczy.</p> <p>Uczeń potrafi: - wymienić cele, do których dążyli robotnicy, i stosowane przez nich metody walki, - omówić zmiany w położeniu robotników w XIX w., - <i>opisać zmiany w poziomie życia różnych</i></p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: koncern, kartel, monopol, <i>socjaldemokracja, ateizm, socjalizm naukowy,</i> - wpływ przemian gospodarczych i społecznych na kształtowanie się ideologii socjalizmu i komunizmu.</p> <p>Uczeń potrafi: - opisać funkcjonowanie gospodarki</p>	<p>Uczeń zna: - postać: Leona XIII.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: utopia.</p> <p>Uczeń potrafi: - dostrzec wpływ ideologii socjalistycznej na kształtowanie się świadomości społecznej i politycznej robotników, - porównać ideologię komunistyczną z nauką Kościoła.</p>	<p>Uczeń potrafi: - wskazać najważniejsze błędy w poglądach wyrażanych przez Karola Marksa i Fryderyka Engelsa.</p>

	<p>socjalizmu, - przedstawić poglądy Karola Marksa i Fryderyka Engelsa.</p>	<p>grup społecznych w XIX w.</p>	<p>uprzemysłowionych krajów Europy i Stanów Zjednoczonych w II połowie XIX w.</p>		
<p>21. Na przelomie wieków</p>	<p>Uczeń zna: - ramy chronologiczne drugiej rewolucji przemysłowej. Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>druga rewolucja przemysłowa (rewolucja techniczna)</i>. Uczeń potrafi: - zidentyfikować najważniejsze wynalazki i odkrycia XIX i początków XX w., - wymienić cechy charakterystyczne drugiej rewolucji przemysłowej (rewolucji technicznej).</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Ludwika Pasteura, Wilhelma Roentgena, Marii Skłodowskiej-Curie, Karola Darwina, Thomasa Edisona. Uczeń rozumie: - pojęcie: teoria ewolucji. Uczeń potrafi: - wskazać różnice między pierwszą a drugą rewolucją przemysłową, - przedstawić skutki przewrotu technicznego i postępu cywilizacyjnego, w tym dla środowiska naturalnego.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1871–1914, - postacie: Karla Benza, braci Wright, Grahama Bella, braci Lumière, Claude’a Moneta. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>kultura masowa</i>, powszechne prawo wyborcze, partia polityczna, <i>emancypacja</i>, <i>piękna epoka (la belle époque)</i>, impresjonizm, - powody, dla których przełom XIX i XX w. został nazwany piękną epoką. Uczeń potrafi: - scharakteryzować przyczyny i następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego, - przedstawić nowe zjawiska kulturowe, w tym narodziny kultury masowej i przemiany obyczajowe.</p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcie: <i>sufrażystki</i>. Uczeń potrafi: - wyjaśnić następstwa ekonomiczne i społeczne zastosowania najważniejszych wynalazków i odkryć XIX i początków XX w., - omówić metody i efekty walki kobiet o zrównanie w prawach z mężczyznami.</p>	
<p>„Świat pędzi coraz szybciej”... (lekcja powtórzeniowa)</p>	<p>Uczeń zna: - najważniejsze postacie i wydarzenia z historii powszechnej XIX w., - umowne ramy czasowe</p>	<p>Uczeń rozumie: - wpływ przemian cywilizacyjnych na społeczeństwo, gospodarkę i politykę państw</p>	<p>Uczeń potrafi: - omówić sposoby praktycznej realizacji idei praw człowieka w XIX i na początku XX w.,</p>	<p>Uczeń potrafi: - opisać zmiany w wojskowości w XIX w.</p>	

	<p>XIX w., - najważniejsze wynalazki i odkrycia dokonane od II połowy XVIII do początków XX w. oraz sposoby ich zastosowania.</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, na czym polegał porządek europejski ustanowiony na kongresie wiedeńskim.</p>	<p> europejskich w XIX w.</p> <p>Uczeń potrafi: - podać przyczyny, które doprowadziły do załamania się porządku powiedeńskiego, - scharakteryzować przemiany gospodarcze, które zaszły w państwach europejskich i Stanach Zjednoczonych pod koniec XVIII i w XIX w.</p>	<p>- scharakteryzować XIX-wieczny imperializm, - przedstawić przemiany, jakie zaszły w kulturze i sztuce w XIX w.</p>		
Świat w latach 1815–1914 (sprawdzian wiadomości)					
22. Polska po kongresie wiedeńskim	<p>Uczeń zna: - datę: 1815, - postać: wielkiego księcia Konstantego, - decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: germanizacja.</p> <p>Uczeń potrafi: - wskazać na mapie nowy układ granic państw zaborczych na ziemiach polskich po kongresie wiedeńskim.</p>	<p>Uczeń zna: - postać: Ksawerego Druckiego-Lubeckiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: autonomia, ziemie zabrane, uwłaszczenie.</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować ustrój Królestwa Polskiego, - wymienić przypadki łamania konstytucji przez władców Rosji, - przedstawić osiągnięcia Królestwa Polskiego w gospodarce, kulturze i szkolnictwie.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1823, - postać: Adama Czartoryskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: departament, ziemianie, inteligencja.</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić cele i opisać metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej oraz Śląska, - opisać sytuację gospodarczą panującą w Wielkim Księstwie Poznańskim i w Galicji, - opisać sytuację</p>	<p>Uczeń potrafi: - porównać zakres autonomii Królestwa Kongresowego, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Rzeczypospolitej Krakowskiej, - ocenić osiągnięcia Królestwa Polskiego w gospodarce, kulturze i szkolnictwie.</p>	<p>Uczeń potrafi: - omówić przebieg i skutki ekonomiczne uwłaszczenia chłopów w Wielkim Księstwie Poznańskim.</p>

			polityczną Galicji po 1815 r.		
<p>23. Powstanie listopadowe</p> <p>Część I. Od niezadowolenia do nocy listopadowej</p> <p>Część II. Powstanie listopadowe</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 29 XI 1830, 1830–1831, - postacie: Mikołaja I, Piotra Wysockiego, Józefa Chłopickiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>sprzysiężenie podchorążych</i>, noc listopadowa.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>sytuować w czasie i przestrzeni powstanie listopadowe</i>, - <i>przedstawić przyczyny wybuchu powstania</i>.</p>	<p>Uczeń zna: - datę: 1832, - postać: <i>Jana Skrzyneckiego</i>.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: Statut organiczny, - przyczyny klęski powstania.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>omówić przebieg nocy listopadowej i wydarzeń lat 1830–1831</i>, - <i>wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew stoczonych podczas powstania</i>, - omówić system represji wprowadzony przez cara Mikołaja I po klęsce powstania.</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Ignacego Prądzyńskiego, Józefa Sowińskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: dyktator powstania.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>podać przykłady tajnych stowarzyszeń i przedstawić cele ich działalności</i>, - omówić różne postawy Polaków w czasie nocy listopadowej i powstania, - <i>rozróżniać bezpośrednie i długofalowe następstwa wydarzeń z lat 1830–1831</i>.</p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Waleriana Łukasińskiego, Iwana Paskiewicza.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: filomata, katorga.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>ocenić różne postawy Polaków w czasie nocy listopadowej i powstania</i>, - <i>ocenić znaczenie powstania listopadowego dla trwania idei niepodległościowej</i>.</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>przedstawić argumenty „za” i „przeciw” w dyskusji na temat szans na zwycięstwo w powstaniu</i>.</p>
<p>24. Po klęsce</p> <p>Część I. Wielka Emigracja</p> <p>Część II. Kraj po powstaniu</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1846, 1848, - postać: Jakuba Szeli.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Wielka Emigracja</i>, <i>Hotel Lambert</i>, <i>Towarzystwo Demokratyczne Polskie</i>, rabacja, - przyczyny emigracji Polaków po powstaniu listopadowym.</p>	<p>Uczeń zna: - liczebność i kierunki emigracji Polaków po powstaniu listopadowym.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcie: mesjanizm.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>omówić sytuację Polaków po klęsce powstania listopadowego w zaborze rosyjskim i na ziemiach zabranych oraz w</i></p>	<p>Uczeń rozumie: - pojęcia: emisariusz, gubernia, - złożoność przyczyn wystąpień chłopskich w Galicji w 1846 r.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>podać przyczyny popularności idei mesjanizmu w społeczeństwie polskim</i>, - <i>omówić przebieg Wiosny</i></p>	<p>Uczeń zna: - postacie: Wiktora Heltmana, Tadeusza Krępowieckiego.</p> <p>Uczeń potrafi: - <i>przedstawić okoliczności wybuchu i upadku powstania krakowskiego oraz jego skutki</i>, - <i>dostrzec wpływ idei romantycznych na postawy Polaków</i>.</p>	<p>Uczeń potrafi: - <i>wyjaśnić związki polskiej literatury romantycznej z historią narodu</i>.</p>

	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>scharakteryzować główne nurty i postacie Wielkiej Emigracji,</i> - opisać wydarzenia, jakie zaszły podczas rabacji galicyjskiej. 	<p>zaborze pruskim i Rzeczypospolitej Krakowskiej.</p>	<p>Ludów na ziemiach polskich,</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>rozróżniać bezpośrednie i długofalowe następstwa powstańczych ruchów narodowych.</i> 		
<p>25. Powstanie styczniowe</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 22/23 I 1863, 1863–1864, 1864, - postać: <i>Romualda Traugutta.</i> <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: <i>branka.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>sytuować w czasie i przestrzeni powstanie styczniowe,</i> - <i>przedstawić przyczyny powstania styczniowego.</i> 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postać: Aleksandra II. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>odwilż, „czerwoni”, „biali”.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić sytuację w Królestwie Polskim przed powstaniem styczniowym, - <i>przedstawić przebieg i skutki powstania styczniowego,</i> - porównać program „czerwonych” z programem „białych”. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 1860, - postać: Aleksandra Wielopolskiego. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>konspiracyjny, rewolucja moralna, Rząd Narodowy, tajne państwo.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>porównać przebieg i charakter powstania listopadowego i styczniowego,</i> - omówić organizację i sposób działania tajnego państwa. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać relacje między stronnictwami „czerwonych” i „białych”, - przedstawić problem chłopski w czasie powstania oraz sposoby jego rozwiązania przez władze powstańcze i rosyjskie. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenić działalność Aleksandra Wielopolskiego, - dokonać bilansu powstania styczniowego.
<p>26. „Nie damy pogrześć mowy”...</p> <p>Część I. Rusyfikacja i germanizacja</p> <p>Część II. „Przy tobie, Najjaśniejszy Panie”...</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postacie: <i>najwybitniejszych przedstawicieli polskiej kultury z II połowy XIX i początków XX w.,</i> - <i>metody walki Polaków z rusyfikacją i germanizacją,</i> - ramy chronologiczne polskiego pozytywizmu i Młodej Polski. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 1901–1902, - główne założenia polskiego pozytywizmu i Młodej Polski. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>praca organiczna, praca u podstaw, trójlojalizm, Młoda Polska.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>porównać warunki życia</i> 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1871–1878, 1885, - postać: Michała Drzymały. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>generał-gubernator, Kulturkampf, rugi pruskie, Komisja Kolonizacyjna.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>wyjaśnić cele i opisać metody działań zaborców</i> 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: <i>szkoła krakowska.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić efekty rusyfikacji i germanizacji, prowadzonych od II połowy XIX w., - <i>scharakteryzować i ocenić zróżnicowane postawy społeczeństwa wobec zaborców.</i> 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - związek między klęską idei powstań narodowych a cechami polskiego pozytywizmu.

	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: rusyfikacja, pozytywizm, - potrzebę walki Polaków z rusyfikacją i germanizacją. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać sytuację panującą w zaborze rosyjskim po stłumieniu powstania styczniowego. 	<p><i>społeczeństwa w trzech zaborach w II połowie XIX w., uwzględniając możliwości prowadzenia działalności społecznej i rozwoju narodowego,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, na czym polegała autonomia Galicji. 	<p><i>wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozróżniać bezpośrednie i długofalowe następstwa powstańczych ruchów narodowych. 		
27. Socjaliści i narodowcy	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: 1905–1907, - postać: <i>Romana Dmowskiego,</i> - nazwy polskich partii politycznych i ich założenia programowe. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie: <i>endecja.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić główne nurty życia politycznego pod zaborami w końcu XIX i na początku XX w. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1893, 1895, - postać: <i>Wincentego Witosa.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić rozwój gospodarczy ziem polskich w II połowie XIX w., - porównać warunki życia społeczeństwa w trzech zaborach w II połowie XIX w., uwzględniając możliwości prowadzenia działalności społecznej i rozwoju narodowego. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 1882, 1900, - postacie: <i>Ludwika Waryńskiego, Mikołaja II.</i> <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: antysemityzm, <i>egoizm narodowy,</i> „krwawa niedziela”, <i>Duma.</i> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić przyczyny, przebieg i skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyczyny konfliktu między PPS a endecją w czasie rewolucji 1905 r. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować strukturę narodowościową ziem polskich w II połowie XIX w.. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpływ idei socjalizmu, nacjonalizmu i demokracji na kształtowanie się polskiego ruchu politycznego.
Polska w latach 1815–1914 (lekcja powtórzeniowa)	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najważniejsze postacie i wydarzenia z historii Polski w latach 1815–1914. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać na mapie podział terytorialny ziem polskich po 1815 r., 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać najważniejsze przyczyny klęsk polskich powstań narodowych, - omówić politykę państw zaborczych wobec mieszkających na ich terytorium Polaków, - porównać różne postawy 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpływ romantyzmu i pozytywizmu na kształtowanie poglądów Polaków na temat metod walki o niepodległość państwa. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolę polskiej literatury jako metody walki przeciw rusyfikacji i germanizacji. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenić różne postawy Polaków wobec zaborców, - wyjaśnić, czym jest nowoczesny naród. 	

	- omówić polskie dążenia do odzyskania niepodległości.	Polaków wobec zaborców.	przemiany polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalne, jakie zaszły na ziemiach polskich w latach 1815–1914.		
Polska pod zaborami (sprawdzian wiadomości)					
28. Wybuch wielkiej wojny Część I. Od „zbrojnego pokoju” do wybuchu wojny Część II. I wojna światowa	Uczeń zna: - daty: 28 VI 1914, 1914–1918, - postać: Franciszka Ferdynanda. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>Trójprzymierze (państwa centralne), Trójporozumienie (ententa)</i> , wielka wojna. Uczeń potrafi: - wymienić główne przyczyny narastania konfliktów pomiędzy mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX w. oraz umiejscowić je na politycznej mapie świata i Europy, - wymienić najważniejsze państwa tworzące sojusze Trójprzymierza i Trójporozumienia.	Uczeń zna: - daty: 1915, II–XII 1916, VI–XI 1916, II 1917, - cele wojenne najważniejszych państw biorących udział w I wojnie światowej. Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>wojna pozycyjna, nieograniczona wojna podwodna</i> . Uczeń potrafi: - omówić przebieg działań zbrojnych na frontach zachodnim i wschodnim, - wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem wojny.	Uczeń zna: - daty: 1882, 1907, VI 1916, - postać: Aleksieja Brusilowa. Uczeń rozumie: - pojęcia: wyścig zbrojeń, „zbrojny pokój”, orędzie, ultimatum, plan Schlieffena, „cud nad Marną”, ofensywa Brusilowa, - znaczenie określenia: „wrzenie w bałkańskim kotle”. Uczeń potrafi: - przedstawić okoliczności, w których doszło do wybuchu I wojny światowej, - scharakteryzować specyfikę działań wojennych, ze szczególnym uwzględnieniem nowych środków technicznych,	Uczeń rozumie: - złożoność przyczyn, które doprowadziły do wybuchu I wojny światowej. Uczeń potrafi: - ocenić postawę społeczeństw państw europejskich wobec wybuchu I wojny światowej.	Uczeń potrafi: - argumentować w dyskusji na temat tego, kto był odpowiedzialny za wybuch wielkiej wojny.

			- podać cele rozpoczęcia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej.		
29. „Cała władza w ręce rad!”	<p>Uczeń zna: - daty: 3 III (18 II) 1917, 7 XI (25 X) 1917, III 1918, - postać: <i>Włodzimierza Lenina</i>.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>rewolucja lutowa, bolszewicy, rewolucja październikowa</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić polityczne i społeczno-gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji w 1917 r.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1917–1922, XI 1917, - postanowienia dekretów o pokoju i ziemi oraz ustalenia pokoju brzeskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>rady delegatów robotniczych i żołnierskich, dwuwładza, pokój brzeski</i>, - przyczyny popularności haseł głoszonych przez bolszewików.</p> <p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić okoliczności przejścia przez bolszewików władzy w Rosji.</p>	<p>Uczeń zna: - daty: 1918–1922, XII 1922.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>nacjonalizacja, „czerwoni”, „biali”, Armia Czerwona, czerwony terror, Czeka, obóz koncentracyjny, łagier</i>.</p> <p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować okres dwuwładzy w Rosji, - omówić politykę wewnętrzną bolszewików po przejściu władzy w Rosji, - opisać bezpośrednio nastęstwa rewolucji lutowej i październikowej dla Rosji oraz Europy.</p>	<p>Uczeń potrafi: - scharakteryzować reakcję Europy na wydarzenia w Rosji, - dostrzec wpływ jednostki na losy narodów i państw na przykładzie działalności Włodzimierza Lenina.</p>	<p>Uczeń rozumie: - rolę propagandy jako środka umożliwiającego uzyskanie władzy.</p>
30. Koniec wojny	<p>Uczeń zna: - daty: IV 1917, 11 XI 1918, VI 1919, - główne postanowienia traktatu wersalskiego.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>zasada samostanowienia narodów, traktat wersalski</i>.</p>	<p>Uczeń zna: - postać: <i>Woodrowa Wilsona</i>,</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>U-Boot, alianci</i>, - wpływ wydarzeń w Rosji i przystąpienia USA do wojny na przebieg konfliktu, - przyczyny</p>	<p>Uczeń zna: - datę: I 1918, - postacie: <i>Georges’a Clemenceau, Davida Lloyd George’a</i>.</p> <p>Uczeń rozumie: - pojęcia: <i>demobilizacja, „wielka trójka”, reparacje, pandemia</i>.</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Uczeń potrafi: - wyjaśnić, na czym polega różnica w ocenie I wojny światowej w Europie Zachodniej i w Europie Środkowo-Wschodniej, - ocenić program „pokoju bez zwycięstwa” prezydenta Woodrowa</p>	<p>Uczeń potrafi: - ocenić traktat wersalski z punktu widzenia państw zwyciężczych i Niemiec.</p>

	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić przyczyny przystąpienia USA do wojny. 	<p>niezadowolenia Niemiec z postanowień traktatu wersalskiego.</p> <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić i wskazać na mapie państwa powstałe po rozpadzie Austro-Węgier, - opisać polityczne i społeczne skutki I wojny światowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawić okoliczności rozpadu Austro-Węgier, - opisać okoliczności zakończenia wielkiej wojny, - omówić program „pokoju bez zwycięstwa” prezydenta Woodrowa Wilsona. 	Wilsona.	
<p>31. Niepodległa Polska</p> <p>Część I. Droga do niepodległości</p> <p>Część II. Odrodzona Polska</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: 5 XI 1916, 11 XI 1918, - postać: <i>Józefa Piłsudskiego</i>, - okoliczności, w których doszło do odzyskania przez Polskę niepodległości. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>orientacja proaustriacka, orientacja prorosyjska, akt 5 listopada</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać poglądy zwolenników różnych orientacji politycznych. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daty: VIII 1914, VIII 1917, I 1918. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>Legiony Polskie, Komitet Narodowy Polski</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić polski czyn zbrojny podczas wielkiej wojny, - scharakteryzować stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej, - omówić sytuację państwa polskiego w pierwszych dniach niepodległości. 	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - datę: IX 1917, - postać: <i>Józefa Hallera</i>. <p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcia: <i>blękitna armia, Rada Regencyjna</i>. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej. 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczenie aktu 5 listopada dla umiędzynarodowienia sprawy polskiej podczas I wojny światowej. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzec wpływ jednostki na losy narodu na przykładzie działalności <i>Józefa Piłsudskiego</i>. 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenić wysiłek zbrojny Polaków.
<p>Wielka wojna (lekcja powtórzeniowa)</p>	<p>Uczeń zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najważniejsze postacie i wydarzenia z historii świata i Polski w latach 1914–1918, - nowe rodzaje broni 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specyfikę konfliktu, jakim była I wojna światowa. <p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać najważniejsze różnice między I wojną 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówić układ sił politycznych w powojennej Europie, - synchronizować oraz oceniać wydarzenia z 	<p>Uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wpływ I wojny światowej na przemiany polityczne, społeczne i świadomość obywateli państw europejskich. 	

	<i>użyte podczas I wojny światowej.</i>	<i>światową a wcześniejszymi konfliktami.</i>	<i>historii powszechnej i dziejów Polski z lat 1914–1918.</i>		
I wojna światowa (sprawdzian wiadomości)					